

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1038
танай _____-ны № _____-т

НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭНИЙ
ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
ХОРООНД

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Нийслэлийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны Нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Нийслэлийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр /..... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Нийслэлийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН НИЙСЛЭЛИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
НИЙСЛЭЛИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ” МӨРИЙН
ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

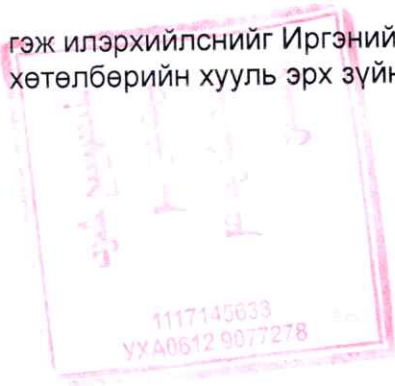

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан, Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

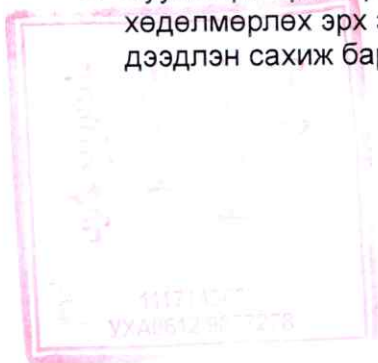
гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

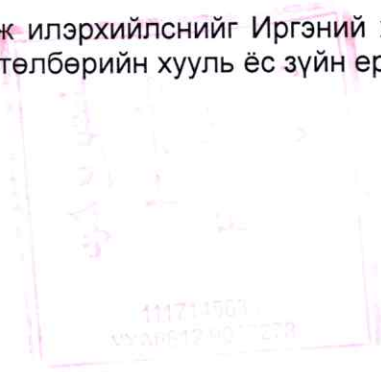
- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

Handwritten signature in blue ink.

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

7/11

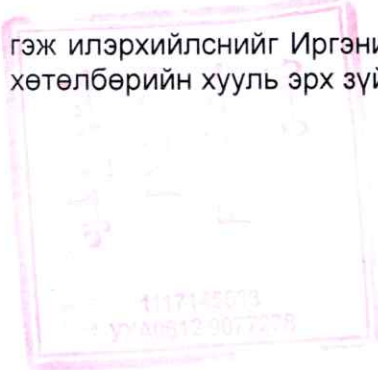
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

**АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах**

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

mm

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

**НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖЛИЙН
ТӨЛӨӨ!**

“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”

ЗОРИЛГО: “Нэгдмэл Эрх Зүйт Монгол Хөгжлийн төлөө” мөрийн хөтөлбөрийн хүрээнд

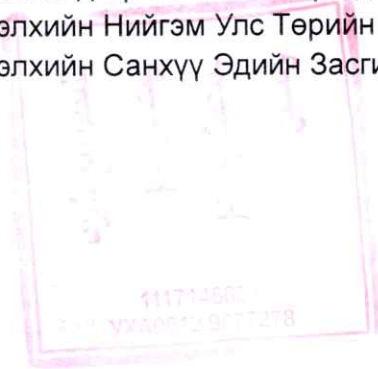
1. Дэлхийн Соёлын Алтан хэлхээ Их Нүүдэлчин хот;
2. Дэлхийн Энх тайвны илч Их Монгол хот;
3. Дэлхийн Санхүү Эдийн Засгийн төв Их Хаан хот;

АРГА ЗАМ: “Нэгдмэл Эрх Зүйт Монгол Хөгжлийн төлөө” мөрийн хөтөлбөрийн хүрээнд

1. Их хотын хөгжлийн Нийгэм Соёлын эрх зүйн зохицуулалтыг ёсчлон журамлаж баталгаажуулан удирдан хөгжүүлэх;
2. Их хотын хөгжлийн Нийгэм Улс Төрийн эрх зүйн зохицуулалтыг ёсчлон журамлаж баталгаажуулах удирдан хөгжүүлэх;
3. Их хотын хөгжлийн Нийгэм Эдийн Засгийн эрх зүйн зохицуулалтыг ёсчлон журамлаж баталгаажуулах удирдан хөгжүүлэх;

ҮР ДҮН: “Нэгдмэл Эрх Зүйт Монгол Хөгжлийн төлөө” мөрийн хөтөлбөрийн хүрээнд

1. Дэлхийд хүлээн зөвшөөрөгдсөн Оюун Санааны төв Монгол хот;
2. Дэлхийн Нийгэм Улс Төрийн Ирээдүйн Хараа Монгол хот;
3. Дэлхийн Санхүү Эдийн Засгийн Ирээдүйн Шийдэл Монгол хот;

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1040
танай _____-ны № _____-т

БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН ИРГЭНИЙ
ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
ХОРООНД

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Баянгол дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Баянгол дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Баянгол дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны Баянгол дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Баянгол дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны мөрийн хөтөлбөр /..... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Баянгол дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн
хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх
ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-
аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан,
Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын
“Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх
ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг
ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг,
хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн
хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

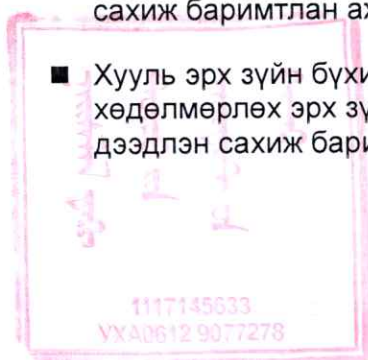

Handwritten signature

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

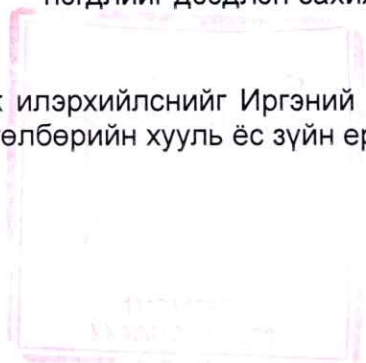
- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

Handwritten signature in blue ink.

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах

“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ

ЗОРИЛГО 3.

АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах

“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

**НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖЛИЙН
ТӨЛӨӨ!**

[Handwritten signature]

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

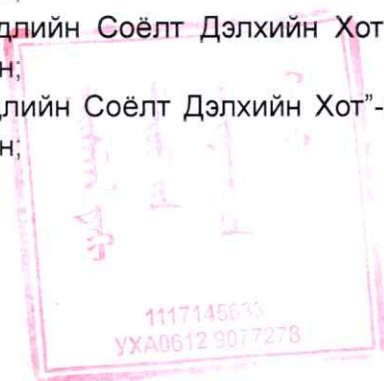
1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

Handwritten signature in blue ink.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1072
танай _____-ны № _____-т

ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРГИЙН
ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ
НАМЫН ХОРООНД

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Чингэлтэй дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр /..... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Чингэлтэй дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРГИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн
хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх
ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-
аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан,
Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын
“Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх
ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг
ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг,
хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

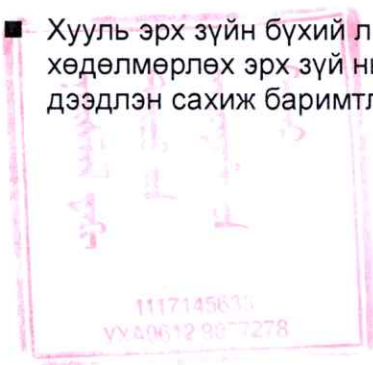
гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн
хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

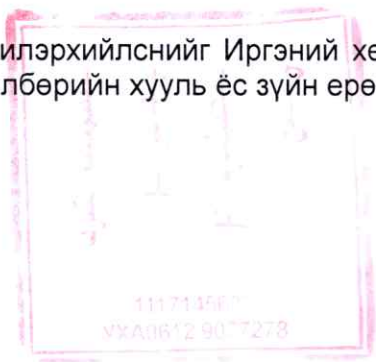
Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

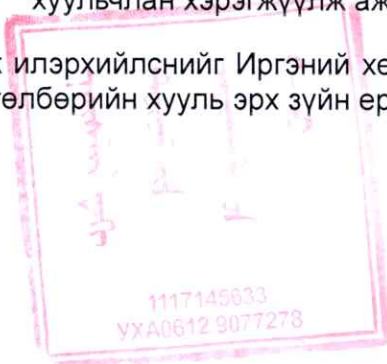
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

**АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах**

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

Handwritten signature in blue ink.

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

**НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖЛИЙН
ТӨЛӨӨ!**

[Handwritten signature]

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

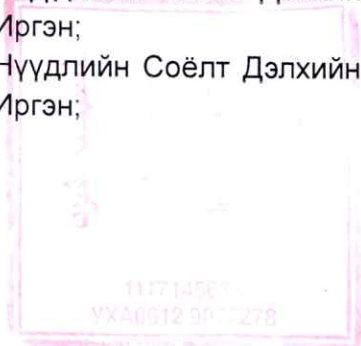
1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

К
М
1-2
СТ773
738
ир хот
1үүрэ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1044
танай _____-ны № _____-т

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Хан-Уул дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Хан-Уул дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Хан-Уул дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Хан-Уул дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр /..... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Хан-Уул дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН ХАН-УУЛ ДҮҮРГИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

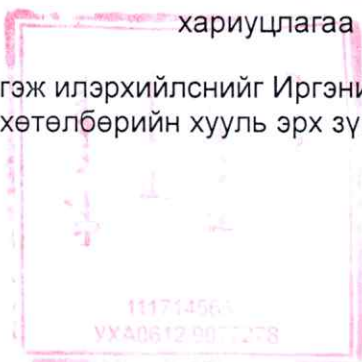

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан, Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

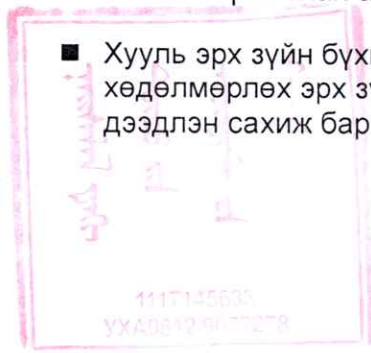
гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

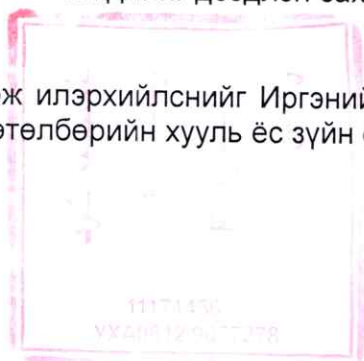
Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

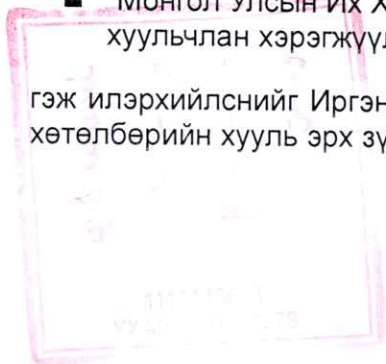
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

[Handwritten signature]

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

**АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах**

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

**НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖЛИЙН
ТӨЛӨӨ!**

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

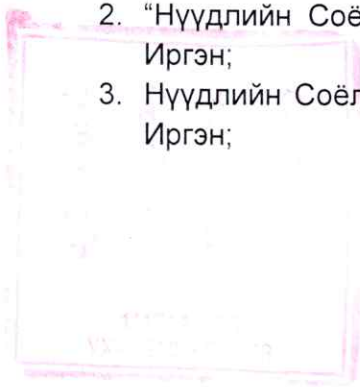
1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

Handwritten signature in blue ink.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1076

танай _____-ны № _____-т

**Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт**

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Сонгинохайрхан дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр /.../ хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Сонгинохайрхан дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН СОНГИНОХАЙРХАН ДҮҮРГИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

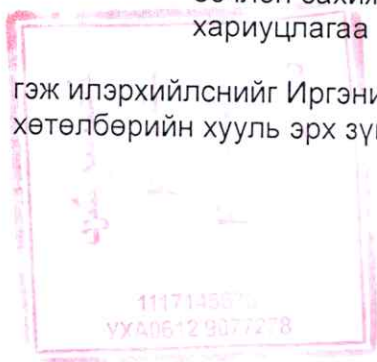

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан, Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

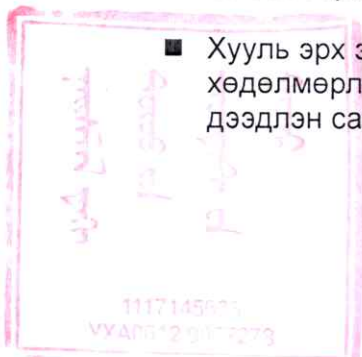

amz

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

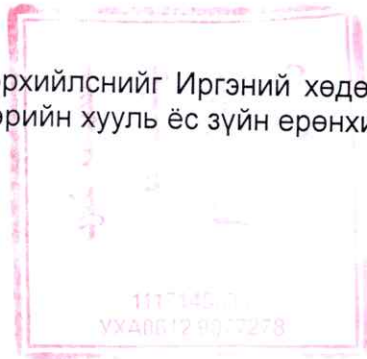
- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

Handwritten signature in blue ink.

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

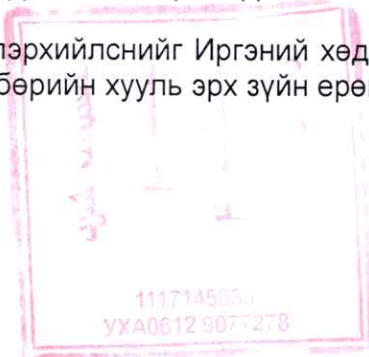
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

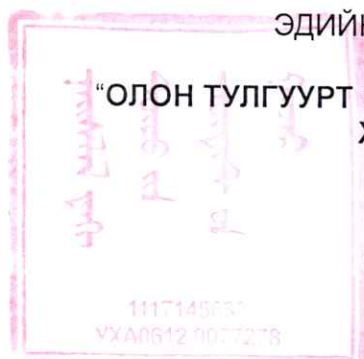
АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

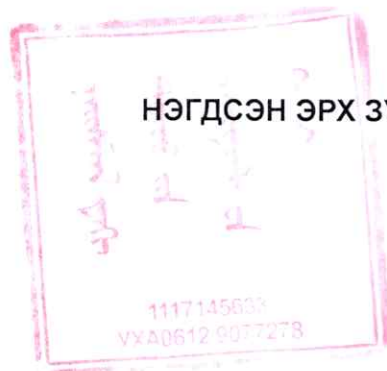
БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

[Handwritten signature]

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

Handwritten signature in blue ink.

К
М
Н-2
ТСТ
2738
ир х
дүү

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 №

1048

танай _____-ны № _____-т

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Сүхбаатар дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Сүхбаатар дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Сүхбаатар дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Сүхбаатар дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны мөрийн хөтөлбөр /..... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Сүхбаатар дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН СҮХБААТАР ДҮҮРГИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан, Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

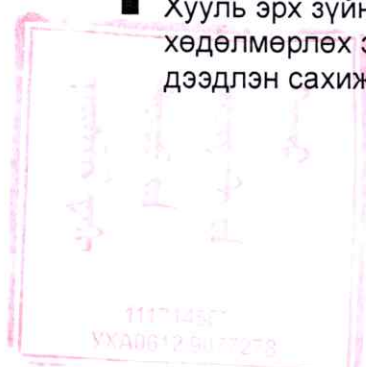
гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

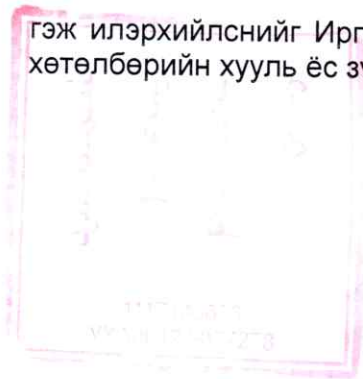
Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

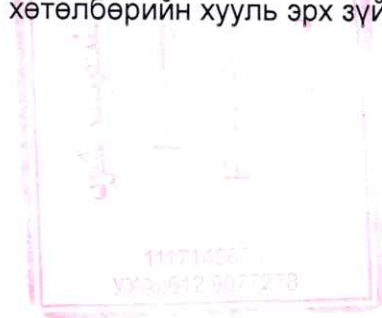
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

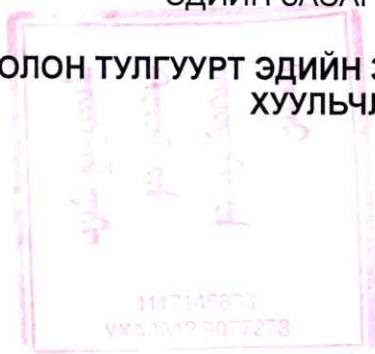
АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

[Handwritten signature]

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

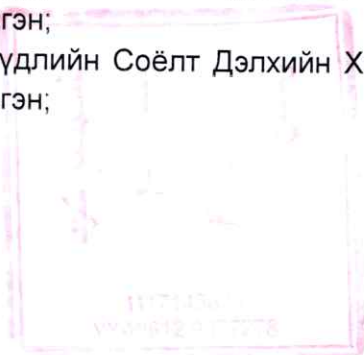
1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

[Handwritten signature]

И
А
УБ-
041
0240
«Бая
ата

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1050
танай _____-ны № _____-т

БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН
ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ
НАМЫН ХОРООНД

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Баянзүрх дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Баянзүрх дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Баянзүрх дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны Баянзүрх дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

7 Баянзүрх дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны мөрийн хөтөлбөр /..... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Баянзүрх дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН БАЯНЗҮРХ ДҮҮРГИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан, Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

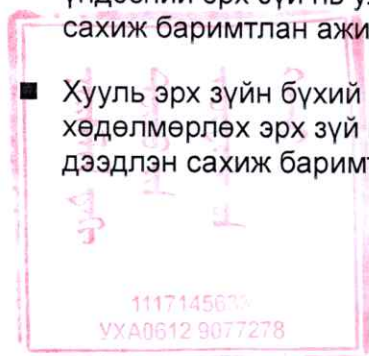
гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

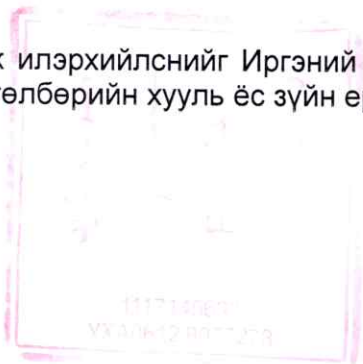
- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

Handwritten signature in blue ink.

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

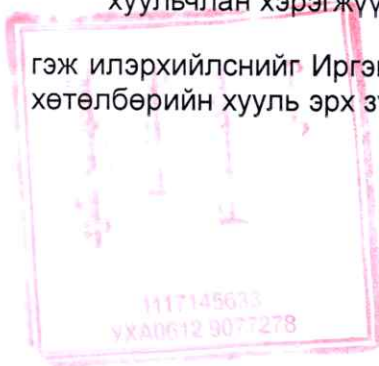
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

**АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах**

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

**НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖЛИЙН
ТӨЛӨӨ!**

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

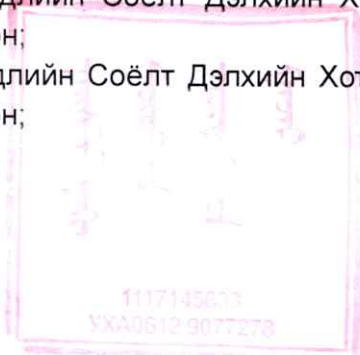
1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

[Handwritten signature]

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1052
танай _____-ны № _____-т

БАГАХАНГАЙ ДҮҮРГИЙН
ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ
НАМЫН ХОРООНД

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Багахангай дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Иргэний хөдөлгөөний намын Багахангай дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр /...²... хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Багахангай дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН БАГАХАНГАЙ ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН
ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ СОНГУУЛИЙН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан, Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

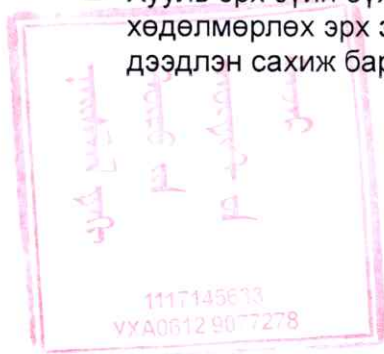

Handwritten signature in blue ink.

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

Handwritten signature

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

[Handwritten signature]

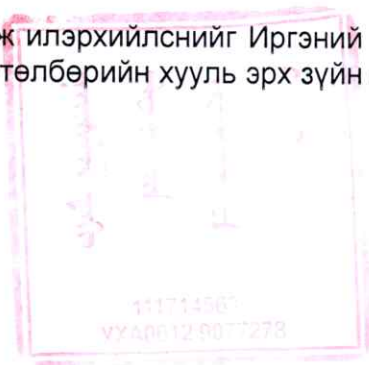
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

**АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах**

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

Handwritten signature

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

A handwritten signature in blue ink, located in the bottom right corner of the page.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1054
танай _____-ны № _____-т

БАГАНУУР ДҮҮРГИЙН
ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ
НАМЫН ХОРООНД

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Багануур дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Багануур дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

002022995

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Багануур дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны Багануур дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Багануур дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр /.../ хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Багануур дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН БАГАНУУР ДҮҮРГИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

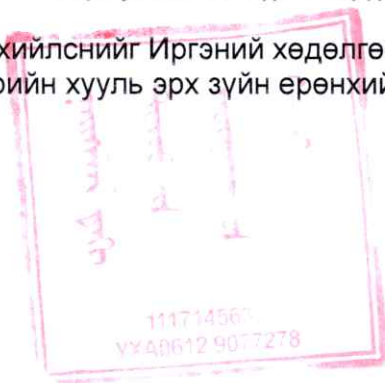

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан, Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

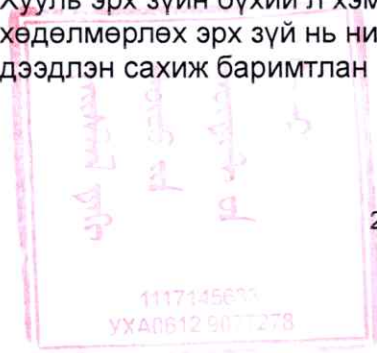
гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

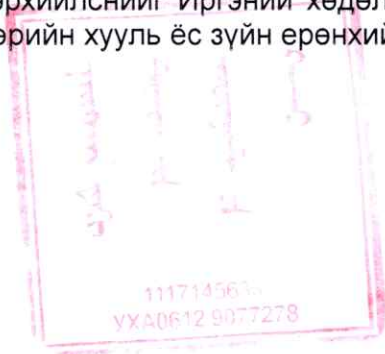
Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Signature

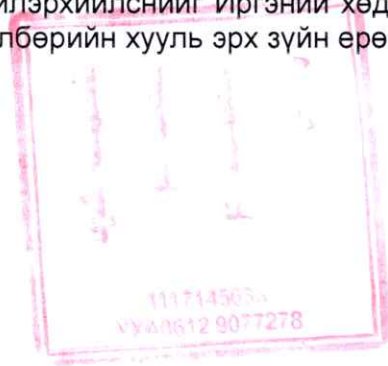
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

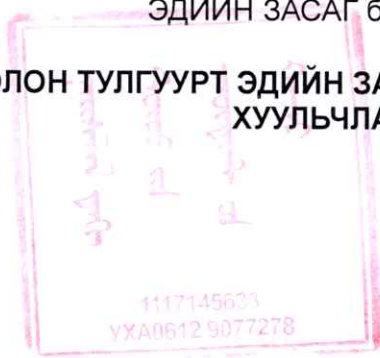
АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

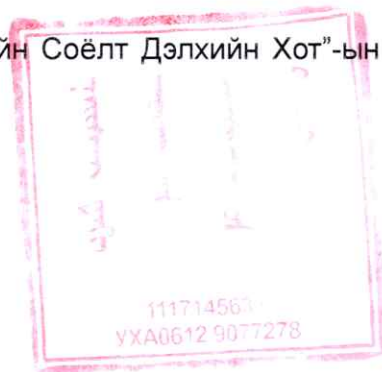
1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
НИЙСЛЭЛ ДЭХ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

14200 Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо,
Г.Амарын гудамж, Соёлын төв өргөө, Г корпус, 5 давхар,
Утас: 7000 7734, Факс: (976-11) 32 01 54,
И-мэйл: ub@audit.gov.mn, Вэбсайт: www.audit.mn

2024.08.07 № 1056
танай _____-ны № _____-т

НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН ИРГЭНИЙ
ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
ХОРООНД

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр хуульд
заасан шаардлагад нийцсэн талаарх
дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.5, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.4-д заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд 2024 оны Налайх дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох Налайх дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянаж, дүгнэлт гаргалаа.

Үүрэг хариуцлагын талаарх мэдээлэл

2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл /бие даан нэр дэвшигч/ нь сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрөө Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа-2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлд нийцүүлэн боловсруулж санхүүгийн тодорхой эх үүсвэр шаардсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын талаарх тооцоо судалгааг гарган хуульд заасны дагуу дүгнэлт гаргуулах үүрэг хүлээнэ.

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага нь 2024 оны нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын ээлжит сонгуульд оролцох нам, эвсэл болон бие даан нэр дэвшигчийн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийг хянан үзэхдээ Төрийн аудит MNS 6817-1:2020 Төрийн аудит Тулгуур зарчим, MNS 6817-6:2020 Төрийн аудит, Нийцлийн аудитын зарчим, MNS 6817-8:2020 Төрийн аудит Нийцлийн аудитын стандартыг удирдлага болгон Аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хууль, Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль болон Монгол улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал, "Алсын хараа 2050", Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Улсын Их Хурлаас баталсан хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичиг, Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн 2024 оны

төсвийн хүрээний мэдэгдэл, 2025-2026 оны төсвийн төсөөллийн тухай хууль, Нийслэлийг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл холбогдох байгууллагаас авсан тайлан, судалгаа мэдээллийг тус тус шалгуур болгон авч үзсэн.

Дүгнэлт

Налайх дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны Налайх дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны ээлжит сонгуульд оролцохоор ирүүлсэн сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн зорилт, арга хэмжээ нь Аймаг, нийслэл, сум дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын сонгуулийн тухай хуулийн 37 дугаар зүйлийн 37.3 дахь хэсэг, Хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.3 дахь хэсэг, Төсвийн тогтвортой байдлын хуульд заасан тусгай шаардлагад шаардлагад тус тус нийцсэн байна.

Налайх дүүргийн Иргэний хөдөлгөөний намын хорооны сонгуулийн мөрийн хөтөлбөр /...../ хуудас/-ийг хавсаргав.

Хувийг Налайх дүүргийн Сонгуулийн хороонд

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

М.ЭРДЭНЭЖАРГАЛ

**ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
НИЙСЛЭЛИЙН НАЛАЙХ ДҮҮРГИЙН НАМЫН ХОРООНЫ
ДҮҮРГИЙН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГДИЙН ХУРЛЫН 2024 ОНЫ
СОНГУУЛИЙН “НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР
“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ”
УДИРДАН ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

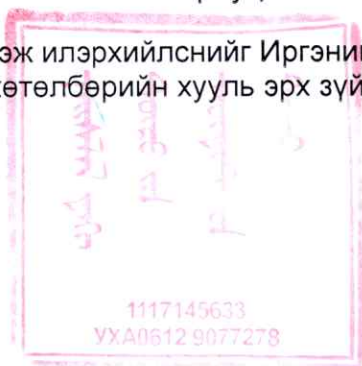

**1) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ҮНДЭСЛЭЛ**

Иргэний хөдөлгөөний намын 2024 оны ээлжит сонгуулийн мөрийн
хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн үндэслэл:

- “Иргэний хөдөлгөөний” гэх улс төрийн нам нь үндэснийхээ эрх
ашгийг дээдлэн, ард түмнийхээ Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”-
аар олгогдсон Улс төрийн хуульчлагдсан эрх ашгийг хамгаалан,
Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ Монгол Улсын
“Үндсэн Хууль”-аар олгогдсон улс төрийн хуульчлагдсан эрх
ашгийг төлөөлөн Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг
ёсчлон сахиж, хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг,
хариуцлагаа бүрэн дүүрэн хэрэгжүүлэн ажиллах болно

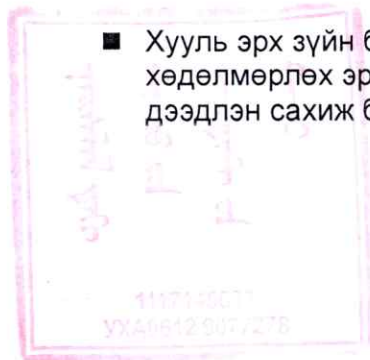
гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн
хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий үндэслэл гэж үзнэ.

**2) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЁС ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн зарчим:

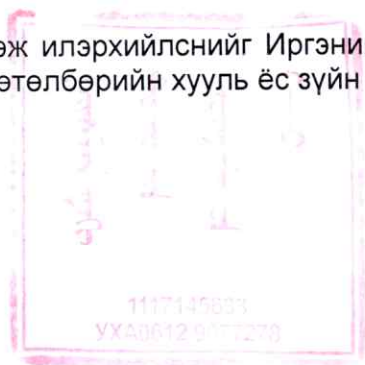
- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг дээдлэн сахиж, дагаж мөрдөн ажиллана;
- Монгол Улсын төрийн бүрэн бүтэн байдал, засаглалын залгамж чанарыг дээдлэн сахиж ёсчлон биелүүлж ажиллана;
- Улс орныхоо эрх ашиг, газар нутгийнхаа бүрэн бүтэн байдлыг дээдлэн сахиж хариуцан хамгаалж ажиллана;
- Үндэсний эрх ашиг, үндэсний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, батлан хамгаалж ажиллана;
- Ард түмний эрх ашиг, ард түмний эв нэгдийг дээдлэн сахиж, хайрлан хамгаалж ажиллана;
- Хүний эрх, эрх ашиг, хүн төрөлхтөний эв нэгдлийг дээдлэн сахиж нийтлэг хууль ёс, ёс зүй, ёс суртахуун, өөрийн болон бусад олон улс үндэстнүүдийн ёс, зан заншлыг хүндэтгэн эрхэмлэж ажиллана;
- Хөрш улс орон болон бусад гадаад улс орнуудын эрх ашиг, дэлхийн бүхий л улс орнуудын хамтын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж харилцан үр ашигтай хамтран ажиллана;
- Улс орон, хүн ардынхаа өмнө хүлээсэн хуульчлагдсан эрх үүрэг хариуцлагаа дээдлэн сахиж нэр төртэйгөөр бүрэн төгс биелүүлж ажиллана;
- Дэлхийн хүн төрөлхтөний нэгдэн оршихуйн өмнө хүлээсэн үүргээ бүрнээ хүлээн зөвшөөрч хүн байгалийн хүйн холбоо байгаль экологийн тэнцвэртэй тогтвортой хөгжлийг дээдлэн сахиж бүрэн дүүрэн ханган ажиллана;
- Шинжлэх ухааны бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр нотлогдсон үндэсний эрх зүй нь улс хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;
- Хууль эрх зүйн бүхий л хэм хэмжигдэхүүнээр батлагдсан хөдөлмөрлөх эрх зүй нь нийгэм хөгжихийн үндэс болохыг дээдлэн сахиж баримтлан ажиллана;

Handwritten signature in blue ink.

- Улс төрийн намуудын эрх ашиг, улс төрийн намуудын эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, эрх тэгш хамтран ажиллана;
- Иргэний хөдөлгөөний намын гишүүдийнхээ эрх ашиг, эв нэгдлийг дээдлэн сахиж, бататган бэхжүүлж ажиллана

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль ёс зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

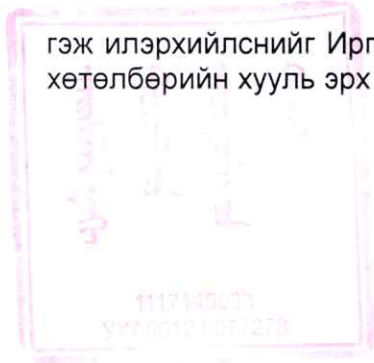
**3) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН
ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ЗАРЧИМ**

Сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн зарчим:

Иргэний хөдөлгөөний нам нь хуулиар олгогдсон улс төрийн эрх, үүрэг, хариуцлагаа хэрэгжүүлэхдээ:

- Монгол Улсын “Үндсэн Хууль”, Монгол Улсын бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан сахиж,
- Монгол Улсын “Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал”-ыг ёсчлон сахиж,
- “Монгол Улсын улс төрийн намуудын тухай хууль”-ийг хуульчлан биелүүлж,
- Монгол Улсын “Төсвийн тогтвортой байдлын тухай хууль” болон холбогдох бүхий л хууль тогтоомжуудыг хуульчлан мөрдөж,
- Монгол Улсын Их Хурлаар батлагдсан “Алсын Хараа–2050” “Монгол Улсын Урт хугацааны хөгжлийн бодлого”-д нийцүүлэн,
- “Монгол Улсын Аудитын тухай хууль”-ийн хэрэгжилтийг ханган,
- “Монгол Улсын Их Хурлын сонгуулийн тухай хууль”-ийг хуульчлан хэрэгжүүлж ажиллах болно

гэж илэрхийлснийг Иргэний хөдөлгөөний намын сонгуулийн мөрийн хөтөлбөрийн хууль эрх зүйн ерөнхий зарчим гэж үзнэ.

Handwritten signature in blue ink.

**4) ИРГЭНИЙ ХӨДӨЛГӨӨНИЙ НАМЫН
“НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖИЛ”
СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨРИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ**

ЕРӨНХИЙ ЗОРИЛГО

**“Алсын Хараа–2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн
бодлогын хэрэгжилтийг хангах**

**“ҮНДЭСНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 1.

ҮНДЭСНИЙ НЭГДМЭЛ ҮНЭТ ЗҮЙЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ҮНДЭСНИЙ СОЁЛЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 2.

ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“МОНГОЛ ХҮНИЙ ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 3.

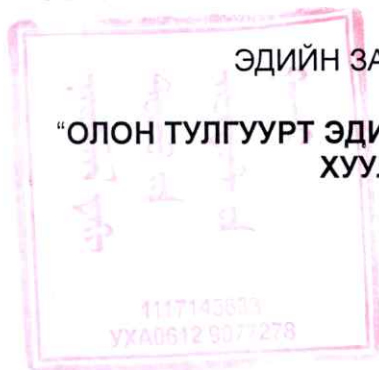
**АМЬДРАЛЫН ЧАНАР БА ДУНДАЖ ДАВХРАГА бодлогын хэрэгжилтийг
хангах**

**“АМЬДРАЛЫН ЧАНАРЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 4.

ЭДИЙН ЗАСАГ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ОЛОН ТУЛГУУРТ ЭДИЙН ЗАСГИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН” -г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 5.

ЗАСАГЛАЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“ТОГТВОРТОЙ ЗАСАГЛАЛЫН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 6.

НОГООН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БАЙГАЛЬ ЭКОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 7.

АМАР ТАЙВАН, АЮУЛГҮЙ НИЙГЭМ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙГМИЙН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 8.

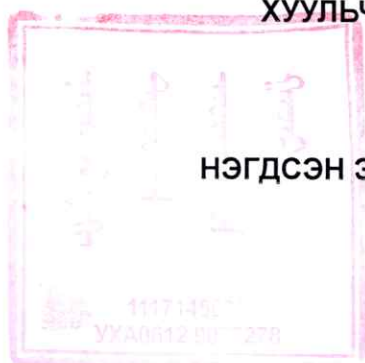
БҮС ОРОН НУТГИЙН ХӨГЖИЛ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

ЗОРИЛГО 9.

УЛААНБААТАР БА ДАГУУЛ ХОТ бодлогын хэрэгжилтийг хангах

**“НИЙСЛЭЛ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН”-г
ХУУЛЬЧЛАН БАТАЛГААЖУУЛАХ**

**НЭГДСЭН ЭРХ ЗҮЙТ МОНГОЛ ХӨГЖЛИЙН
ТӨЛӨӨ!**

Handwritten signature in blue ink.

**“НҮҮДЛИЙН СОЁЛТ ДЭЛХИЙН ХОТ”
“НҮҮДЭЛЧДИЙН ИХ ӨРГӨӨ УЛААНБААТАР”**

**“ИХ ХОТЫН ХӨГЖЛИЙН НЭГДМЭЛ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТЫГ” удирдан
хэрэгжүүлэх**

ЗОРИЛГО:

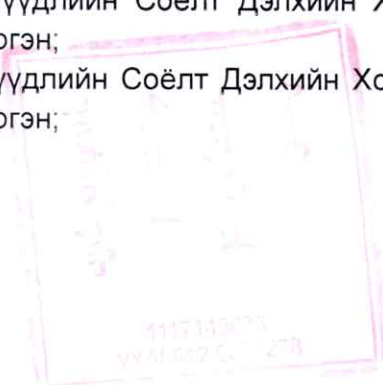
1. Их хотын нийгмийн хөгжлийн нэгдсэн эрх зүйн тогтолцоо;
2. Их хотын бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;
3. Их хотын удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн тогтолцоо;

АРГА ЗАМ:

1. Их хотын Дүүргийн нийгмийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
2. Их хотын Дүүргийн бүтцийн хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;
3. Их хотын Удирдлагын хөгжлийн нэгдмэл эрх зүйн зохицуулалтыг удирдан хэрэгжүүлэх;

ҮР ДҮН:

1. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм соёлыг төлөөлөх эрх зүйт Иргэн;
2. “Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм улс төрийн тэгш эрх зүйт Иргэн;
3. Нүүдлийн Соёлт Дэлхийн Хот”-ын нийгэм эдийн засгийн эзэн эрх зүйт Иргэн;

[Handwritten signature]